

Keratoconus vroeg herkennen

Door: Chrétien Frambach

Slechtziendheid voorkomen door corneale crosslinking

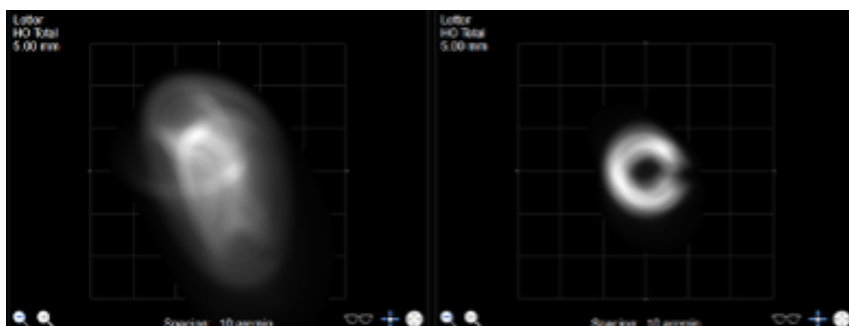
Keratoconus is een progressief verdunningsproces van de cornea waardoor een deel van de cornea kegelvormig uitpuilt. Dit leidt tot visusklachten en een zeer complexe oogfout. Keratoconus ontwikkelt zich typisch in de puberteit, waarbij het ene oog altijd meer is aangedaan dan het andere. Toch wordt keratoconus gemiddeld pas op 28-jarige leeftijd gediagnosticeerd.

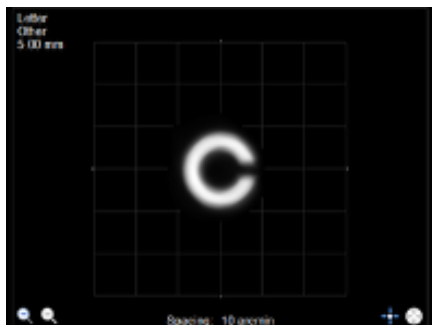
De contactlensspecialist speelt een cruciale rol in het vroeg herkennen van tekenen van keratoconus. Tegenwoordig is bijna iedere contactlensspecialist in het bezit van een corneatopograaf en mede daardoor wordt keratoconus vaker opgemerkt. Het aantal keratoconuspatiënten wordt 1 op 375 mensen geschat. Keratoconus toont zich typisch op een topogram met een ectasie aan de temporale onderzijde en half voor het pupilvlak.

Er zijn meer kenmerken waar de contactlensspecialist alert op kan zijn. Denk hierbij aan gevoeligheid voor de conserveermiddelen in contactlensvloeistoffen, een matige tolerantie voor de aangepaste contactlenzen, wisselende visus en refractie, een toename van de cilindersterkte, de neiging om hard in de ogen te wrijven bij een leeftijd van onder de 30 jaar. Zeer kenmerkend is overigens dat schaduwen aan de onderzijde van optotypen worden waargenomen en dat dit bij het ene oog meer is dan bij het andere.

Tegenwoordig is de progressie van keratoconus goed te stabiliseren. Corneale crosslinking (CXL) is in ongeveer 95% van de gevallen effectief om het verdunningsproces te stoppen. Het aantal complicaties bij deze ingreep is zeer gering. Uit onderzoek blijkt verder dat de kwaliteit van leven significant verbetert, omdat de onzekerheid van nog meer visusverlies wordt weggenomen. Sinds de eerste behandeling in 2007, is het aantal hoornvliestransplantaties afgenomen met 30%. Alle reden dus om bij een verdenking van keratoconus deze klant naar een oogarts te verwijzen. Een oogarts vervolgt keratoconus met behulp van een Pentacam. De Pentacam meet de dikte en de kromming van de voorzijde en de achterzijde van de conus en kan met speciale software hierdoor de progressie monitoren. Wanneer binnen een jaar progressie wordt vastgesteld wordt CXL geadviseerd.

Zachte keratoconus contactlenzen bieden steeds vaker een goede optisch correctie voor patiënten met keratoconus. De mogelijkheden nemen toe, zeker nu binnenkort ook wavefront gecorrigeerde zachte keratoconus lenzen beschikbaar komen. De ontwikkeling van dit lenstype biedt een goed alternatief voor corneale, hybride en scleralenzen.

Afbeelding links toont de visuele simulatie van een Landolt C zonder correctie van keratoconus. De middelste simulatie is met de correctie van een zachte keratoconus contactlens. De afbeelding rechts toont de simulatie van een zachte keratoconus lens met wavefront correctie.

Harde contactlenzen verbeteren de visus, maar laten vaak inverted coma ongecorrigeerd. Inverted coma veroorzaakt schaduwen aan de bovenzijde van de optotypen. Hierdoor kan contrastverlies en starburst worden ervaren.

Op het gebied van scleralenzen is tegenwoordig ook meer mogelijk. Uit recent onderzoek van het Keratoconuscentrum Nederland blijkt dat wavefront correctie in scleralenzen de visuele prestaties van keratoconus patiënten significant verbeteren. Een patiënt met een standaard scleralens die stenopeïsch een hogere visus behaalt kan veel baat hebben bij een wavefront gecorrigeerde scleralens. Wavefront correctie verbetert niet alleen de visus, maar kan ook zonlichtgevoeligheid en starburst verminderen.

De belangrijkste taak van de contactlensspecialist is jonge patiënten met keratoconus doorverwijzen naar een oogarts om de progressie te vervolgen om daarmee verder visusverlies te voorkomen.

Een keratoconuspatiënt zal je zeer dankbaar zijn als een goede bril wordt voorgeschreven en dezelfde patiënt zal ook zeer dankbaar zijn wanneer er bij klachten over eigen contactlenzen wordt verwezen voor, óf geholpen met behulp van een meer specialistische oplossing.

Een keratoconuspatiënt zal je zeer dankbaar zijn als een goede bril wordt voorgeschreven en dezelfde patiënt zal ook zeer dankbaar zijn wanneer er bij klachten over eigen contactlenzen wordt verwezen voor, óf geholpen met behulp van een meer specialistische oplossing.